

Er ref/dnr: KN2023/03449

Vårt dnr: 2024/0023

Klimat- och
näringslivsdepartementet

Stockholm 24 maj 2024

Yttrande över promemorian Förordningsändringar för att möjliggöra internationellt klimatsamarbete i enlighet med artikel 6 i Parisavtalet

Sammanfattning

- Naturskyddsföreningen anser att det är lämpligt att Energimyndigheten utses till ansvarande myndighet för genomförandet av artikel 6.
- Däremot anser föreningen att Sverige inte bör använda artikel 6 för att uppnå sina nationella klimatmål givet de många risker kopplade till:
  - Additionalitet, dubbelräkning, minskad ambition, ökad svårighet och kostnad för världsländet att möta sina klimatmål, samt negativa effekter på miljö-, urfolk och lokalsamhällen.
- Sverige har mycket goda möjligheter att nå klimatmålen med nationella åtgärder.
- Inga reduktionsenheter bör auktoriseras (ITMOs) innan förhandlingarna är klara och det finns en granskningsprocess med tydliga mandat och beslut om transparens på plats.
- Sverige bör fokusera på att fortsatt genom klimatfinansiering (additionellt till biståndsbudgeten) och annan innovativ finansiering stötta låg- och medelinkomstländer att klara omställningen.

Specifika synpunkter på det första förslaget i promemorian

Förslaget att Energimyndigheten bör få meddela föreskrifter om samarbeten enligt 6 i Parisavtalet och utses till ansvarig Myndighet

Naturskyddsföreningen anser att det är lämpligt att delge Energimyndigheten ansvaret för frågan givet dess tidigare erfarenhet med Kyotoprotokollets flexibla mekanismer samt att energiprojekt är i fokus. Vi vill framhålla vikten av att både miljöintegritet och mänskliga rättigheter beaktas och gynnas, varför en nära dialog bör föras med Sida, Naturvårdsverket samt civilsamhälle i de länder där projekten utförs.

Specifika synpunkter på att Sverige ingår samarbeten under artikel 6

Naturskyddsföreningen framför nedan föreningens synpunkter gällande användandet av reduktionsenheter under artikel 6 för uppfyllandet av Sveriges klimatmål.

Det är frivilligt att använda sig av artikel 6. Naturskyddsföreningen är kritisk till att Regeringen väljer att använda det för att uppnå Sveriges klimatmål. Syftet i promemorian anges vara "att bidra till en höjd ambition för att nå Parisavtalets långsiktiga mål att begränsa den globala temperaturökningen till väl under två grader och att göra ansträngningar för att begränsa ökningen till en och en halv grad...". Naturskyddsföreningen menar att projekt under artikel 6 snarare riskerar att minska den globala ambitionen samt medför risker för miljö och lokalsamhällen i de länder där projekten sker. Detta förklaras närmare nedan.

Som framhålls i promemorian finns det många likheter mellan Kyotoprotokollets flexibla mekanismer och artikel 6. Föreningen vill påminna om att det har riktats mycket kritik mot de flexibla mekanismerna gällande projektens klimatnytta, additionalitet och miljöintegritet.¹ Transparens och styrning har varit ytterligare problem. Knäckfrågan blir således om det går att utforma en marknad som leder till faktiska utsläppsminskningar och som följer rättvisepprinciper? Detta är ännu inte besvarat då artikel 6.2 och 6.4 inte är färdigförhandlade och parter har haft svårt att finna konsensus kring bland annat regler för transparens och miljöintegritet.²

¹ Kollmuss, A. m fl (2015) *Has Joint Implementation reduced GHG emissions? Lessons learned for the design of carbon market mechanisms*, Stockholm Environment Institute, <https://mediamanager.sei.org/documents/Publications/Climate/SEI-WP-2015-07-JI-lessons-for-carbon-mechs.pdf>, Cames, M. m fl (2016) *How additional is the Clean Development Mechanism? Analysis of the application of current tools and proposed alternatives*, Öko-Institut e.V. https://climate.ec.europa.eu/system/files/2017-04/clean_dev_mechanism_en.pdf

² <https://www.boell.de/en/2024/01/09/cop-28-no-outcome-is-better-than-article-6>
<https://carbonmarketwatch.org/2023/12/13/cop28-article-6-failure-avoids-a-worse-outcome/>

Föreningen anser vidare att det är problematiskt att länder ingår avtal under artikel 6.2 innan det är färdigförhandlat. Inga reduktionsenheter bör auktoriseras (ITMOs) innan förhandlingarna är klara och det finns en granskningsprocess med tydliga mandat och beslut om transparens på plats. Då reduktionsenheter auktoriseras innan hela regelverket är på plats, såsom mellan Schweiz och Thailand, underminerar det behovet av en granskningsprocess vilket kan försvåra eller sänka ambitionen i klimatförhandlingarna.

Additionaliteten av projekten är svår att fastställa under 6.2. Att klassa de aktiviteter som registreras som "conditional" i ett lands NDC som additionella anses inte tillräckligt. Detta tillvägagångssätt riskerar att sänka ambitionen när länder uppdaterar sina klimatplaner. Additionaliteten av projekten måste fastställas på projektbasis och gå igenom en granskningsprocess

Det finns även risker relaterat till att det blir dyrare för värdlandet att minska sina egna utsläpp, dvs. att de "billiga" enheterna/projekten tas av det köpande landet och att det därav blir dyrare för värdlandet att uppnå sina klimatmål.

Det är positivt att regeringen vill öka ambitionen för det globala klimatarbetet men då regeringens politik nationellt leder till ökade utsläpp och missade klimatmål haltar denna ambition.³ Sverige har mycket goda möjligheter att nå klimatmålen med nationella åtgärder. Överföring av reduktionsenheter under artikel 6 får inte leda till en ambitionssänkning för Sveriges nationella klimatpolitik och heller inte försvåra för de länder där projekten genomförs.

Sverige är ett av få länder som ingått bilaterala avtal som köparland (art 6.2) och det enda, i skrivande stund, inom EU.⁴ Som en seriös och ambitiös aktör kan ett deltagande från Sveriges sida bidra till att sätta en hög standard men Naturskyddsföreningen anser trots detta att det vore bättre att avstå givet de många risker nämnda ovan. Eftersom det dessutom ännu inte finns någon ny standard på plats innebär det att de idag gällande och delvis kritiserade standarderna från den frivilliga marknaden används. Det finns redan exempel på problematiska projekt, såsom företaget Blue Carbon från Förenade Arabemiraten som köpt upp stora arealer skogsmark i Afrika med planer att sälja krediter under Artikel 6.⁵

Om projekten ändå ska ske anser Naturskyddsföreningen att det är positivt att regeringen ämnar investera i energiprojekt och att dessa då bör fokusera på

---

³ <https://www.naturskyddsforeningen.se/artiklar/regeringens-miljobudget-varken-effektiv-eller-fungerande/>

⁴ [Visualising Article 6 Implementation - IETA](https://www.unepccc.org/visualising-article-6-implementation-ieta) , [Article 6 Pipeline - UNEP-CCC \(unepccc.org\)](https://www.unepccc.org/article-6-pipeline)

⁵ Blue Carbon, Projects – [Projects – BLUE CARBON](https://www.bluecarbon.org/), <https://edition.cnn.com/2023/11/22/climate/uae-cop28-adnoc-fossil-fuels-expansion-climate-intl/index.html> , <https://www.theguardian.com/environment/2023/nov/30/the-new-scramble-for-africa-how-a-uae-sheikh-quietly-made-carbon-deals-for-forests-bigger-than-uk>

förnybar energi såsom sol och vind och energieffektivisering. Bevarandearbete bör ej finansieras genom utsläppshandel.

Som framgår av promemorian innebär förslagen att privata företag kommer kunna ansöka hos Energimyndigheten för att delta i aktiviteter under artikel 6, vilket skulle kunna gynna exporten av grön teknik. I sig är detta positivt, men det kan finnas risker kopplade till incitamentet och vilka som i slutändan kommer att gynnas av de här projekten. Det finns risk för att detta upprätthåller och förstärker de existerande ojämlikheterna som finns mellan globala syd och globala nord då de länder som gynnas mest är höginkomstländer som kan tillgodoräkna sig billiga reduktionsenheter och samtidigt exportera sin industri.

Intresset för energiprojekt under artikel 6 är stort från länder i Asien och Afrika. Dock måste detta intresse ses i ljuset av den finansiering som för närvarande finns tillgänglig, där kapitalkostnaderna för förnybar energi i globala syd är två till tre gånger högre än de i globala nord. Detta beror delvis på att investeringarna uppfattas som väldigt riskabla på grund av makroekonomiska faktorer.⁶ Många av de länder som är mest drabbade av klimatkrisen befinner sig också i en djup skuldcrisis, vilket ytterligare försvårar möjligheterna till fördelaktiga lån.⁷ Samtidigt konstaterar föreningen att intresset ökar vad gäller investeringar i energiomställningen globalt.⁸ Dessa aspekter ökar således komplexiteten i bedömningen av vad som faktiskt kan räknas som additionellt.⁹

Det krävs ökad internationell finansiering för att klara energiomställningen i låg- och medelinkomstländer men föreningen anser att detta måste ske genom klimatfinansiering additionell till biståndsbudgeten (artikel 9 Parisavtalet), omställning av finansiella flöden (artikel 2.1c) och annan innovativ finansiering i enlighet med Klimatkonventionens princip om "delat men olika ansvar" (CBDR).¹⁰ Auktoriserade krediter, så kallade ITMOs, får under inga omständigheter klassificeras som klimatfinansiering och klimatbistånd. Det här är extra viktigt att lyfta nu när förhandlingarna kring NCQG pågår och ska beslutas på COP29.

---

⁶ [An-FX-Guarantee-Mechanism-for-the-Green-Transformation-in-Developing-Countries.pdf \(climatepolicyinitiative.org\)](#) , [The challenges of financing the energy transition in developing economies | World Economic Forum \(weforum.org\)](#)

⁷ https://www.eurodad.org/debt_climate_connection <https://www.brookings.edu/articles/managing-the-compounding-debt-and-climate-crises/>

⁸ [World Energy Investment 2023 \(iea.blob.core.windows.net\)](#)

⁹ <https://www.alliancesud.ch/en/new-electric-buses-bangkok-no-substitute-climate-protection-switzerland>

¹⁰ [ADOPTION OF THE PARIS AGREEMENT - Paris Agreement text English \(unfccc.int\)](#), [conveng.pdf \(unfccc.int\)](#)

Detta remissvar har utarbetats av Marie Stjernquist Desatnik, sakkunnig klimat, Internationella Avdelningen på Naturskyddsföreningen.

För Naturskyddsföreningen

Stockholm dag som ovan

Karin Lexén
Generalsekreterare
Naturskyddsföreningen

Bilagor:

Kopia f k: